

EGRI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.
Előfizetési díj: egészévre . . . 4 frt o. é.
" " félévre . . . 2 " " "
" " negyedévre . . . 1 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad
EGERBEN a kiadó (halpiacz 239. sz.), GYÖNGYÖSÖN a Gazd. Egyesület titoknoki irodája vagy Poplan E. könyvkereskedése; MISKOLCZON Fraenk B. könyvkereskedése — és minden cs. k. postahivatal.

Hirdetéseikért
fizetnek minden háromszor hasábjott sorhely után 6, másodszori közzétételüké 5, harmadszorinál 4 kr; azonfelül bélyegadó fejében minden hirdetéstől 30 kr o. é.

I. évi folyam.

24. szám.

Junius 15-én 1862.

Előfizetési felhívás.

A kiadó nevében, s meghatalmazásából, ím közlöm az „EGRI POSTA“ című művezérségem alatt megjelenendő hetilapra az előfizetési felhívást.

A lapnak élni kell: mert a sajtó olyan, mint az őrangyal az emberiség fölött, s különösen a mostani viszonyok között, midőn tapintatunktól, s eszélyes működésünktől országunk, s népünk sorsa függ, a sajtó befolyását terjeszteni önfenntartási szigorú kötelességünk.

E főindok hltt engem e lap élére, s azon biztató remény, hogy e lapot, mely egyszersmind „a Hevesmegyei gazdasági egyesület közlönye, Heves és K.-Szolnok t. e. vármegyék szép lelkű honfiai, s honleányai ép oly készséggel pártolandják, mintha édes sajátjuk volna.

Mint régi ismerős, — s ha szabad mondani, — mint régi jó barát lépek tehát önök közé, s különösen az elv érdekében tisztelettel kérem önöket: pártolják az „EGRI POSTÁT“ melynek most csak művezére, de nem sokára talán szerkesztője, s tulajdonosa leendek.

A megye ismeri tollamat; tudják önök, mi híven, s majd nem szószerint teljesítém kötelességemet akkor, midőn velem mint esküvel elkötelezett főjegyzőjökkel rendelkeztek; s egyszerű politikai múltam után ítélve, hiszik önök nemde: hogy a kezembe vett tollat, a polgári becsület igényei, s az exigentiák tudománya szerint, egyedül csak sokat szenvedett édes hazánk javára akarom, s fogom használni.

Sokat nem ígerek; mert sokat egy oly korlátolt helyzetű, s körű laptól a közönség sem vár, annyit azonban bátran mondhatok: hogy az „EGRI POSTA“ a vidéki lapok között semmiesetre sem fog hátra maradni.

Az irodalom hősei, s napszamosai között igen sok jó barátom van, kik minden szépnek, s jónak valamint buzgó apostolai, úgy egyszersmind fáradhatatlan tényezői. Ezeknek részint már birom közremunkálási ajánlataikat; kiket pedig még eddig személyesen föl nem kérhettem, azok hitem szerint örömmel fogják a lapot dolgozataikkal támogatni.

Többször találkozandunk annak tárcájában: mint a 8-ik számban létező tájékozóban irtam: Tóth Kálmán, Lisznyai, Zalár, Balogh Zoltán, Dobsa, Vadnay, Balázs Sándor, Vértesy Arnold, Hiador, Pájer, Remellay, Vecsey Sándor, s több jeles költőink kedvelt nevével.

Vezér cikkeket közlünk megyénk s hazánk jelesebb publicistáitól mint például, Izsák Lászlótól, Visontai Kovács Lászlótól, Zabolay és Reesky Andrásról, Németh Alberttől, Martonfy Károlytól, Bedekovich Vilmostól; sat.

Londonból, Párizsból, s Bécsből eredeti leveleket fogunk kapni; közlendünk avatott tollal irandó vidéki tudósításokat; Kormos Béla ismert fiatal költőnk, s a „Pesti Napló“ volt munkatársát kizárólagos dolgozó társunknak, s annak idejében segéd szerkesztőnknek nyertolására méltóvá tegye.

A mi a lap irányát illeti, — az említett tájékozó szerint; a lap szavát mindenkor a törvényes rend, s jog érdekében fogja fölemelni; s ha olykor-olykor hallgat: ez nem leend közöny, hanem eszély; mert a lap mindenkor, s mindenekfelett szem előtt tartandja a kort, melyben él; s a komoly kötelességet: magát a jövőnek megőrzeni. — De míg egyrésztől így cselekszik, más részről határozottan kinyilatkoztatja: hogy magát elragadtatni **soha sem** engedi; mert míg a lelkesültség országok támasza; az elragadtatás nemzetek vésze.

Komoly, lovagias, humánus, s ildomos lesz még akkor is, — ha mit nem vár, — üldözéssel találkozik.

Szent lesz előtte valamint az ország joga, a népek érdeke, úgy a hatalom, s magány tulajdon biztossága.

Békét, törvényt, egyetértést, elégtelenséget, s ezek alapján közboldogságot kér, s kíván a hazának; annyi hányatás, és szenvedés után édes éltető nyugalmat; mert csak ez erősítheti meg az izmos, de elgyengített karokat: melyektől hajdan reszketett az ozmán; melyek a Zrínyiek, Hunyadiak, s Frangepánokkorában, oly világszerte tiszteltek, s csodáltak valának; s melyekre e nemzetnek, s a keleti civilizációnak oly kiáltó élet szüksége van.

Megerősödni, senkit el nem riasztani, sőt az ügynek, ha lehet még ellenségeinket is megnyerni: ez jelszavunk.

Ezekből átláthatja az olvasó, hogy mit akarunk; most még csak annyit kívánunk kijelenteni: hogy a lapot négy telé osztjuk. Két rész, a legérdekesebb belföldi, eseményeket tárgyalandja; s az ipar, gazdaság, jog, törvény, s szabadság, támogató ígéinek ad helyet. Egy rész tárcának tartatik fenn. Ebben lesznek apró történeti, s társaséleti elbeszélések, érdekes versek, encyclopediai értekezések, utazási rajzok, s több effélék. A negyedik rész hirdetéseket foglaland magában.

Ha pedig, mint ohajtom, s várni merem, Heves és K.-Szolnok t. e. megyék, s a szomszéd vidékek lelkes lakói, lapunkat teljes pártolásba részesítendik, időszakonként adni fogjuk testvér megyénk elhúnyt, s élő jelentékenyebb szónokai s legérdemesebb egyénei művészi kiállítású arcképeit; nem úgy mint szédítő nagy emberekét, ha nem mint oly munkás s közreható egyénekét, kik különösen a mi kegyeletünket nagy mértékben megérdemlik.

Az előfizetési díj júliustól kezdve félévre: postai elszállítással, vagy helyben házhoz hordással 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 30 kr leend.

A lappéldányok mennyiségének pontos meghatározása végett az előfizetési pénzek, július elejéig hozzám: Erdélyi Józsefhez, vagy Ceizler Lajos kiadóhoz mindenestire beküldendők. Tíz előfizető gyűjtéseért, egy tisztelet példánnyal kedveskedünk.

Az előfizetési felhívás egyik első fele megtartható, a másik az előfizetési pénzekkel, s választandó címmel visszaküldendő.

Közérdekű felhívásunkat szíves figyelmökbe ajánlva tisztelettel vagyunk Egerben, juniushó 10-én 1862.

Erdélyi József,
mint az „Egri Posta“ művezére.

Ceizler Lajos,
az Egri Posta kiadó-tuladonosa.

KÖZÜGYEK.

A földvédelmi társulat.

Ivánka Imre éber figyelmű tett hazafi által, nem régiben egy nagy fontosságú, s ki-

számíthatatlan gazdag sikert ígő eszme elvenitett fel a „Magyar Sajtóban“: A földvédelmi társulat magas eszméje.

A derék hazafi arra kéri, s híjja fel a nem-

zetet: hogy tekintve súlyos, s napról napra gyászosabbá fajuló anyagi helyzetünket, álljunk egy oly társulatba, melynek feladata leend, a társulat egyénei által befektetett alap

lás.

hály özvegye Simo-
ban — a baktai utca-
háza, — melyben az
y eselészoba, éléska-
jó nagy kert, továbbá
alatt 400—500 darab
kból álló pinze is lé-
att minden órán eladó.
telek iránt értekezhet-
Andor ügyvéd úrnál,
3—3.

eny.

rszalóki majorságában
éshez alkalmas hágó
amint az összes birto-
mustra birkák, az el-
nt is, az utóbbak összes
i e végett alól irtnál.
Sinkovics Imre.
jóság felügyelő.

ény.

y Istvánné született
y részéről közhírré té-
oz közlekedő vezekényi
e menő cserépszindely
ek 1—1 1/2" szélessége
A venni szándékozók
ntkezhettek.
n 1862.

Felder Ferencz,
kasznár.

rman

ügyeinek rendezése
e tette át, most Egerbe
ól letelepedvén, mes-
a értesíti a t. közönsé-
ügy ezentul is a t. kö-
pontos és jutányos áru
n igénynek megfelelni

entőnosutezai Mészá-
a **halpiaczon** 239-ik
2—3.

ny.

gát a fűszer és festék
zetetni kívánja, Bajzáth
edvező feltételek mel-
ghasznosabb fris túl-

ok.

. . . 1 frt —
. . . — " 60
. . . — " 40
. . . — " 40

Gröber és Fia.
borból Kecskemét.
val 200 frétt o. é.

ény.

ához tartozó gyön-
rossával helyfék-
ységében a Serfő-
több készletekkel,
ppel együtt folyó
10 órakor árverés
rbe adadni fogván.
at pénzzel ellátva
s, — kijelentetik
ki a házat, telket, s
ná, a serfőzési jog
gedély fenlétében,
Egerben, juniús

s István,
szülő, s ügyész.

tőke segélyével, megvenni azon magyarországi eladó földeket, melyek adósságokkal túl vannak terhelve: nehogy az áldásos concurrentia hiányában, azok ismét, még pedig szomorú tapasztalás szerint harmadrész áron, azon idegen érdekű lesben álló önzők kezeibe kerüljenek, kik sem Istennek, sem hazának, sem embertársaiknak nem hasznosak.

Azt ajánlja a munkás hazafi: hogy az ily birtokokat a jótékony eszméjéhez mért csekély haszon biztos reményével, vagy vegye meg a társulat, vagy pedig arra alkudva, vagy árverezve, ne engedje: hogy az ily vagyonok a tulajdonos legnagyobb szerencsétlenségére, s a nemzet kárára, a testvértelen érzelmű egyének kedve szerint adassanak, vagy doboltassanak el.

Szóval a társulat; saját javára, de főleg többnyire a viszonyok fátum szerűségei miatt eladósodott szerencsétlen hazafiak megmentésére, a szükség perceiben álljon elő, s a mennyire lehetséges, ne engedje, hogy e föld, melyet apáink vérrel szereztek, idegen korcok, s ellenszenvekkel saturált gyóttment fukarok kezeibe dobassanak.

Valóban ezél oly szent, hogy előtte meg kell hajolni; különösen szent előttem, s azok előtt, kik fájdalommal tapasztalták, mi iszonyú visszaélések, s testvértelenségek követtetnek el az említett eseteknél, s mint harácsolat, el sokszor az egyesek kétségbeesésére, s ország kárára, az igazságszolgáltatás szent elve alapján, a magány tulajdon.

De szabadon a tentebbi tételt számokkal s képekkel kísérem. Például van nekem Zemplénmegyében egy ötszáz holdas tagbirtokom, melyért előrelátó haszonbérlet is mindenkor megad 3,000 ft haszonbért. E birtokomon fekszik 10,000 ft alapítványi, vagy takarékpénztári, 6, 7, 8, vagy 10, — továbbá 10 ezer ft 30—40—50 száztolias kamatú adósság; vagy is van összesen 20 ezer ft terhem, mitől ha öt száztoliat fizetnék, biztos évi jövedelméből illetőleg a 3,000 ftból, csak 1000 ft kamatot kellene kifizetnem, s maradna még élelmemre 2000 ftom; míg így a kamat, illetőleg uszora, jövedelmemet kétszeresen is felemészti.

A bank, takarékpénztár, vagy alapítvány több hitelt nem nyit, mert nincs rá példa, hogy ily ötszáz holdas birtokra, mely 10,000 ftnyi betáblázással van terhelve, még öt, vagy tíz, ezer ftot adna; mert igen jól tudja: miként dolgoznak a drága jó urak az árverezéseknél; s hogy az ily birtokok, — vétkes összebeszélés, s concurrentia hiányában, — nem egyszer adattak el 12, vagy 15 ezer forintokon. Az ily testületek pedig csak pénzökre számítanak, s miután földet venni nem akarnak, hittelezéseiknél mindenkor e gyakori példákba követhetető lehetőséget veszik tekintetbe.

Magamon tehát azoknál nem segíthetvén, elakarom adni a birtokot; igen, de senki se akar érte többet adni 20, vagy 25 ezer ft-nál; járok, kelek, költök, prolongálok, adósságaimba mélyebben bonyolulok, s mentő nem érkezik. — Ennyiért oda nem adhatom, mert legalább is kétszer annyira becsülöm; s ha az ígért félárért odadom: adósságom ugyan nincs, — de életem, s a haza terhe, — koldús vagyok.

Az életkedv elvesz, a bú-gond fehér szálakat hint a fiatal főre, a dobszó megérkezik, s kétségbeesett családomat nem tudom vigasztalni.

A bíró azt mondja: „bocsánat, velem a törvény parancsol“: az ügyvéd szomorú arcot vág, s majd nem könnyezik. — A háttérben három négy vevő sugdos, s arra alkuszik, mit ad a legtekintélyesebb vállalkozó, ha legfellebb színleg árvereznek, s az árverezendő birtokot féláron kezére játsszák. Az alku megkötötték, a fukar markok megtelnek százásokkal; a bíró nagyot sohajt, az ügyvéd még nagyobb; a bíró a becsárt, például 40- vagy 50 ezer ftot kikiáltja, de senki sem ígér. Templomi csend, hosszas szünet. — Az ügyvéd a becsárt a törvény nevében mellőztetni, s a vagyon árát lejjebb szállíttatni kéri. A bíró 35 ezer ftot kiált; — mélyebb hallgatás; — azután 30 ezer ftot; a háttérben állók megszólalnak: „a pénz rit-

ka, a pénz drága, ennyit nem adhatunk; a bíró fejét csóválja, az ügyvéd int, s a bíró 25 ezret kiált; végre 20-at s Veis Bernát ígér egy forintot, Arenstein félforintot, Gutfreynd 20 új krajczárt, Köföldi hajdan Steinfeld 10 új krajczárt; s miután többet nem szólnak, a bíró félóra múlva kimegy az udvarra, egy marok földet nyom tekintetes Köföldi úr markába, aztán átadja a ház kulcsait, jelöl: hogy a birtok 20 ezer egy ft 80 krért újpénzben az ő örök tulajdonává vált.

Az ily szomorú jeleneteket akarja meggátolni a földvételei társulat, még pedig következő elvek, s tények alapján.

Elmegyek a társulat elnökéhez, — ki a nemzet egyik legtiszteltebb tekintélye, próbált jó hazafi, s emberbarát; (mert e társulatban ilyeneknek szeretném látni az irnokat is;) — elmondom bajomat, kívánságomat, s ezt írásba is átadom. Haza megyek. Nehány nap múlva, megjelennek a vidéki szakértők, s próbált jellemű úgynökök, a vidék jobb állását s tisztesebb egyéneit; — mert e nemes célra bizonyos méltányos illeték mellett, a közügyért vért, s életet is áldozni tudó magyar táblabíró szívesen felhagyja magát használatni; — körülnézik vagyonomat, felbecsülik, — valamint méltán felbecsülteik — 50 ezer ftra; erről az oklevelet kezembe adják, ezzel elmegyek a központi elnökséghez, szükséges igazoló okmányaimat bemutatom, s birtokomért megígírnék 35- vagy 40 ezer ftot; — a birtokot jobb vevő nem léttében ennyiért odadom, 20 ezer ft adósságomat kifizetem, marad még 15—20 ezer ftom, s ha a szomorú tapasztaláson okúlok, megvagyok mentve.

S mit nyer a földvételei társulat? — Megnyeri először azon megfizethetetlen édes önértetet: hogy a magyar földet megmentette a magyarnak, s a családot, ön magának, s a közjónak; másodsor pénzét. melynek értéke különösen napjainkban oly rendkívül ingadozó, a ranynál értékesebb vagyonnal realisálja; 3-or jót tesz a szegényebb sorsú szántó-vető gazdákkal, mert az ekként jutányosan megvett birtokot, nékiek részlet fizetés mellett szinte jutányos áron eladja; s ez által az üdvös „fármer rendszert“ hazánkban meghonosítja.

Szóval oly országos, s társadalmi égető szükségét pótol, mit teljesen körül írni; s az illetőknek meghálálni nem lehet.

A társulat már alakuló félben van; s mi egyelőre csak annyit jelentünk ki: vajha mielőbb megalakúlna az, még pedig oly mértékben, mint az eszme nagysága, s nemzet méltósága követeli.

A siker bizonyos; mert valamint a rögtöni fizetés, tenger sok venni szándékozót leszorít a vételitéről, ugy a részletes fizetés még több vevőt idéz fel arra; s a nemzetben ez úton rögtön oly lendület áll be, minőről eddig alig lehetett kellő fogalmunk.

E tétel teljes bebizonyítására egy példát idézek.

Gyöngyös mellett Tarjányn, volt tavaly egy úri embernek 50 hold eladó földje. A gyöngyösi vállalkozó gazdákat összecsozdítja, s a földet készpénz fizetés mellett, holdonként 100 ftjával kínálja. Hatvanat, s hetvenet ígírnék. — Másnap megjelenik az említett úrnál egy izraelita kereskedő, s a földért holdonként 80 ftot ígír. — A szerződés megkötötték. — Az izraelita pár nap múltával ugyan azon vállalkozókat összehívattja, a szerződést felmutatja, s a sajátjává vált ötven hold földet, — négy évi részletes fizetés mellett — holdonként 160 ftjával eladja.

Ez tény; s ily úton, ily tényeket minden nap bokrosan lehet előidézni.

Kifejezhetetlen örömmel s emelkedettség-gel üdvözöljük tehát a földvételei társulat magas eszméjét, annak lelkes indítványozóját tervezőjét, s létesítőjét; s a legbensőbbben óhajtjuk: hogy a megváltó nagy ige, minélőbb tündöklő, s vigasztaló tétté váljék.

Erdélyi József.

Az „Egri műkedvelők“ működéséről.

A műkedvelő társulat, eddigi előadásai eredményeiről vezetett nyilvános számadását a pártoló közönség elé terjeszti; mert:

Elejét akarja venni minden gyanúsításoknak, s balvéleményeknek, melyek némely körökben. a társaság célja felett keletkeztek; Mert; nyiltéren köteles bemutatni, hogy a közönség, áldozott fillérei által, a felebaráti szeretet, mivelődés, és nemzetségünk emelését mozditja elő!

Az öt előadás összes bevétele 487. ft. 15 kr. kiadása 361. frt. — 2 kr. — maradt tiszta jövedelem: 126 frt. 13 kr. mely összegeből 100 fr. az „Egri kisedd ovoda“ tőkájének gyarapítására szenteltetett.

Eger közönsége, részvéte által, — áldozott az emberiség legszentebb fel adatának: a nép nevelésnek; s egy könyvet törölt le a kiseddek miatt aggódó anyák arczáról.

Bár a kiadás tetemes; de a szinpad kiállítás, a kellekek be szerzése, szindarabok hozatala, némi bútortatok vétele, s a darabok kiállítás nagy összeget vettek igénybe; de egy kellőleg fel szerelt szinpad — a társulat tulajdona lett. —

De e helyi érdekeink felett, a nemzet szükségét szenvedő intézményei is igénybe veszik a lelkes közönség áldozat készségét. — Az „Irói segély egylet az egész hazát felhívta a „Budai nép színház is“ a nemzetpártolására — s áldozatára támaszkodik.

Az 1790-diki Budai ország Gyűlésen, a nemzet legféltettebb, legdrágább kincse, nyelve, nemzetisége emelésére a halhatatlan Revay Miklós: „Jámbor Szándék“ czím alatt „a Játék színek“ felállítását hozta javaslatba; — s ez eszme a nemzet oly lelkesbeji által, karoltatott fel, kiknek élen, a felvilágosodott Sándor Fő-Herczeg nádor — s Gróf Batyányi József, az Ország nemes lelkű s szeretet Primássa állottak; s már 1792-ik év május 5-kén Budán Magyarszínházban ünnepelték nyelvünk diadalát, melynek alapját, az 1791 ors. Gyűlés, 16 7. Cikkébe letette.

Mégis csak rövid három év volt e színház élete; a közöny, részvétlenség száműzék őt a történet gazdag Fő-városából; a magyar nemzetiség, nyelvével, színeszetével — vándorútra kelt, s 70 évi szám üzetés bolyongás után is alig tudja magát újra meg honosítani; Pedig a történet ismétlé magát. Tekintsük végig a múltat. — 1789-től 1790-ig 1850-től 1861-ig nem azon képeket látjuk e, a műveltség világosításával, s a kor színezetével? —

1861-ben újra fel épült a Budai Magyar Színház; alig néhány öllel feljebb mint 70 év előtt; — s mint akkor Kelemen László — most Molnár derék hazafi; s mivel színesz fázadozásai mellett a nemzet buzgó kitartása, áldozat készsége alkoták a nemzetiség e templomát, hogy újra hallassák ő s Budán, a nemzet szép nyelvét; mely sirásra fakaszt ha el mondja szenvedéseinket; fel lelkesít, lángra gyújt, ha régi dicsőségünkről beszél; — s mely kitartásra, erőre, hitre buzdít, ha mint Szalay történetében, erélyével találkozzunk.

Valjon nem éri e el újra a sorscsapása a Budai Magyar Színházat? Valyon a részvétlenség nem adja-e ismét kezébe a vándor botot? Valyon lesz e kitartás, áldozat készség a nemzetben, hogy ez intézetet elenyészni ne engedje?

A műkedvelő társulat jövő előadásos jövedelmét a Budai nép színház felsegélésére szentelendi; s fenti kérdéstünkre az Egri művelt közönség fog tájékozzalag meg felelni.

Ha az Ország műkedvelő társulatai példánkat követendik, ha buzgó rokon szennvel karolják fel a nemzetiségnek szent ügyét, s bár mi csekély összegevel, de segélyzik e nemzeti intézetet — az mentve lesz — s a megvénhedett Sz. Gellért, magyar hangokat fog viszhangozni; sőt Buda, a királyok városa, nyelvünknek, s nemzetiségünknek meg lesz nyerve.

I. László.

T. szer
ezelőtt ősm
azt kérdezt
csak előre i
s mintha va
dig élt, csal
En, ki
már a társa
terén szere
lig-meddig
a feleletet, b
jelenleg a f
ságbán (nem
is van mint k
5 mond őt
mint akár P
junk Bakta!
Miután
lovagias ter
multságot,
meg. Különb
társadalmat
lágban mind
megesik sok
novella író,
mennyi festő
ügyvéddé, v
nás házasság
kölesönadó e
magát qualif
vasóink tudj
első, s itt, s
megjelenni, k
német Baden
messze túlsz
főuraink köz
„nem szép

A rónaság
fehér a föld; z
tők, templom
táblája, mely a
oly erősen befá
gulya, s néme
meg se dobba
ködhomályán,
a fehér koszor
szárnyaik alá
tanának: hogy
fognak tudni é
össze magokat
mozdúlnak me
rohanó szekér
Nagy, rém
jó van mellette
kodja azok sz
jobb partján fel
Szép, neme
a kegyetlen hi
kép, mintha a k
bajos amazonja
Ötven lovas
prüsszögő mén
férfiak; gyenge
kipírult arcú de
kik a társaság
Előttük mindent
agarak, szelid,
szemekkel, s fel
Az agarak
mintha mondani
don, hogy miel
nagy rónaságot,
nyúlakat.
Haj rá! —
egy esengő női l
világos fakó ara
büszkén repítve b
prémes fekete b
las pörge kalapt
bajos arca fehér
szeme fekete, mi
Fiatalkok, és

LEVELEZÉSEK.

Pest, június 9. 1862.

T. szerkesztő úr! Ha a magyar ember ez előtt ösmerésével találkozott, legelőször is azt kérdezte: hogy van? De most, mintha csak előre is tudná, hogy milyen feleletet kap s mintha valami jobbat várna, mint a mit eddig élt, csak azt kérdi: mi újság?

En, ki e lapok olvasóinak egy részével már a társadalmi életben, vagy az irodalom terén szerencsés voltam találkozni, s így félig-meddig ismerősek vagyunk, megkísértem a feleletet, bár annyit előre is mondhatok, hogy jelenleg a főváros is csakúgy szűkülökdi újságban (nem hírlapokat értek, mert abból több is van mint kellene, s újabb hírek szerint ismét 5 mond öt új lap fog megjelenni) s pénzben mint akár Piri-Pócs, vagy hogy közel maradjunk Bakta!

Miután magyar közönségnek írok, mely lovagias természeténél fogva szereti az afféle mulatságot, leveletem a lóversenyyel kezdem. Különböztetve a verseny rovata alá az egész társadalmat be lehet foglalni, mert a mai világban mindenki fut kitűzött célja után, de megessék sokszor, hogy csaképek után is. A novella író, s fűzfá poéta drámaíróvá, valamennyi festő photographphá, a volt diurnista ügyvédé, vagy szolgabíróvá, a fertály mágna házasság által félvérre, s a 100%-re kölcsönadó egy év alatt miliomása, stb akarja magát qualificálni. A pesti gyepe, mint olvasóink tudják az eurpai continensen a legelső, s itt, szokott évenként a legtöbb ló-megjelenni, bár néhány évvel előbb még a német Baden-Baden, s a francia Chantilly messze túlszárnyalták. Minthogy azonban főuraink közül többen, igen föltudják fogni a „nem szép a futás de hasznos“ köz-

mondás horderejét, a futást vagy is akarom mondani a lófuttatást egyuttal széppé is akarják tenni; s nem kimélnék semmi áldozatot, hogy nemes sportsman-i szenvedélyöket kielégítsék, s ezen áldozat kiszégségnek köszönhetjük a pesti gyepe elsőségét. Nem akarok a verseny részleteire kiterjeszkedni, elég legyen annyit mondanom, hogy az idén a díjak leginkább a hazában maradtak s alig egy negyedét nyerték idegenek. A futtatásnak az első két nap igen jó, s a harmadiknak, — a szokásos pünkösdi kis zápor után, szinte kellemes idő kedvezett. Az igen diszes női közönségről lehetetlen meg nem emlékezni, s köztudomásra nem hoznom azon buzgóságot, melylyel egymás közt azon versenyeznek, hogy ki tudna a magyar ruhából minél füresább francia öltönyt komponálni; mely verseny alkalmával a dícsőség X bárónón s Y grófnőkn kívül, még a lelkes, s szelleműs szép asszonyt ismert beszélyírónőnk Z. is megilleti. Bár a nagy részről szinte el lehet mondani, hogy a nemes versenyben hátramaradni szinte nem akar.

A férfi sereg e tekintetben sokkal jobban viseli magát, s ha voltak is, kik föltünési vágyból, vagy Istentudja miféle indokból bővőbb kimondhatlanra akartak szert tenni, egypár nevétséges jelenet után újra megtértek, kivéve egy bizonyos osztályt, mely még e tekintetben sem akar az igaz utra térni.

Lóversenyről hazatérve, a nobel publikum a Fischer kioszkba megy fagyaltozni; de mi mint proletár csak tartunk a színháznak hol a drágán szerződött Artot Desirée k. a. a párisi opera tagja csalogatja az ugy is gyér színházi közönséget, két hét óta harmadszor lépvén föl, mintha minden szereplés után időt akarna engedni a közönségnek, hogy bámu-

lásából magához térjen. A kisasszony igen szép csengő hanggal bír, s azért nem is hagyja magát apró pénzzel kifizettetni.

Pest a lóversenyek óta kiholtak mondható; utcai s nyilvános helyeken megjelenni szokó közönsége épen nincs; s az is a ki itt maradt még, készülőben van a trieszti kirándulásra, melynek mikép sikerültéről e lapok olvasóit tudósítani kötelességének tartandja. X.

VEGYES HIREK.

Az „Egri műkedvellő“ társulat által rendezett öt színi előadásból bejött bevétel, s kiadások kimutatása.

Az 1862-ik év május 4-én tartott előadásból bejött 107 ft; a 11-ből 153 ft 20 kr; a 24-ből 76 ft 55 kr; a június 1-ből 74 ft 10 kr; a 9-ből 76 ft 30 kr. Az az bejött összesen: 487 ft 15 kr.

Az „ötös választmány“ által megvizsgált, s helyben hagyott számadás szerint, az öt előadásra tett költségekre, a szín díszletekre, s meghozatott színdarabok megvételére előlegesen felkölszönzött adósság kifizetésére kiadatott 361 ft 2 kr.

Maradt e szerint: 126 ft 13 kr tiszta jövedelem.

Ebből a társulat az „Egri kisedővodára“ 100 ft adott; 16 ft 13 kr az előleges költségek fedezésére a pénztárban maradt.

Vége megjegyeztetik: hogy a 100 ftoz éró színpadi díszlet most már a társulat tulajdona; mi bár mikor is pénzre tehető; a számadás pedig, az illetőnél, mindenki által áttekinthető. Eger, jun. 12. 1862.

A társulat meghagyásából
Kösa György,
pénztárnok.

TÁRCA.

A NEVELŐ.

Beszély Erdőfytól.

I.

A rónaság fehér, mert rá hó esett. Hótól fehér a föld; zuzmarátóla fák, bokrok, háztők, templom tornyok, s a Tisza óriás jég-táblája, mely a kemény Januáriusi éjszakákon oly erősen befagyott, hogy midőn a nagyszámú gulya, s némes rajta átszalad, meg se roppan meg se dobban. A nap remegve pislog át a ködhomályán, mintha félne, hogy megfázik, s a fehér koszorus gallyakon didergő madárkák szárnyaik alá rejtik fejüket, mintha attól tartanának: hogy nyelvök elfagy, s többé nem fognak tudni énekelni. Borzas varjúk húzzák össze magokat a zizegő lapályon, s akkor sem mozdulnak meg, midőn mellettök egy egy rohanó szekér elzörög.

Nagy, rémséges a hideg; csak az az egy jó van mellette, hogy szél nem fú, s nem csapkodja azok szemébe a havat, kik a Tisza jobb partján fehéről faluból kifele száguldanak.

Szép, nemes úri társaság az, mely dacára a kegyetlen hidegnek felénk közelít; érdekes kép, mintha a középkor dícső lovagjait, s bú-bájós amazonjait látnánk előttünk.

Ötven lovas szebbnél szebb paripákon, s prüszögő méneken; fiatal, középkorú, s agg férfiak; gyenge idegzetű halvány leánykák, kipirult arcú delnök, s deres hajú matrónák, kik a társaság felett felsőséget gyakorolnak. Elöttük mindenféle színű tánczó türelmetlen agarak, szelid, de uralkodó pórázon, villogó szemekkel, s feltűnő vágygyal a vadászatra.

Az agarak sováran pillantanak vissza, mintha mondani akarnák: bocsássatok szabadon, hogy mielőbb keresztül kereshessük a nagy rónaságot, s nyakon csiphessük a hitvány nyúlakat.

Haj rá! — kiált fel hosszas csend után egy csengő női hang; — s egy fehér sörényű világos fakó arab mén röppen ki a tömegből, büszkén repítve kiáltó szép asszonyát, a hattyú prémes fekete bársony mentéjű, kócsag tolas pörge kalapú gyönyörű Henriettét, kinek bájos arca fehér mint hó, s igézően ragyogó szeme fekete, mint holló tolla.

Fiatalok, és öregek utána száguldanak;

szétnéznek, de sehol egy nyúl, vagy egy veszlő róka. Rohan a nagytömeg, mint esőrtető vihar, de senki sem éri utól Henriette fakóját, míg végre Henriette gyengéden meghúzza a kantár szárait, a büszke paripa alatta megáll, s Henriette kacagva így szól:

— Csak véreket akartam kissé felzavarni, mely oly csendes, mint az aludt tej. Ah futtatni oly jó, oly lélekemelő! —

— Bohó vagy Henriette; — felelt egy ősz férfiú, Henriette édes atyja; — bohó, és gondatlan. Majd akkor sem hiszünk szavadnak, midőn valóban nyúl ugrik előtted.

— Bohó vagyok édes Iván atyus; — felelt a szép hölgy kedélyesen; — bohóvá tesz a szenvedély, a vadászat öröme, a tél, a hideg a fagy, minden, minden.

— Henriette! kiált erős parancsoló hangon egy kövér piros pózsgás negyven éves asszonyság, ki alatt majd összeroskad az éltes fekete paripa; — ne bolondozz; ne szeleskedj mert többet nem jössz vadászni!

— Anyácskám — nagyon kegyetlen akar lenni; — felelt Henriette elkomolyodva.

Hallotta Henriette? — kérde gr. Tóti Elemér, egy érdekes arcú magas magorva fekete lovag; — ha pajzánkodik, otthon marad a himző asztal mellett.

— Bár legjobb a rónán, tüzes bolond paripán futtatni nyúlakat, s rókák után; — felelt Henriette enyelegve; — a himző asztaltól sem iszonyodom. Hímezem, dalolok, vadászatra gondolok, s magam elmulatom.

— Gondolatait tehát kizárólag a vadászat helyzetei, s körülményei foglalják el? — kérde Elemér gróf célzólag; — s nem jut másnak, semminek, és senkinek?

— Oh igen, a hazának, s azoknak, kik a hazát szeretik, s értenagy áldozatokra képesek.

E nyilatkozat Elemér grófnak igen jól esett, miután ő a hon egyik leghűbb, s legáldozóbb polgára volt.

E pillanatban erőteljes veres nyúl pattant ki a havas vetésből; Henriette fülleg pirult, elkiáltotta magát, az agarak elbocsájtattak, s megkezdett az első hajtás. Mint vihar repültek a televér paripák, azok előtt az angol agarak; hajrá! hajrá! kiáltások töltötték be a levegőt, s a szegény nyúl kétségbeesetten futott egy kerekdő felé, hol talán már sokszor meg-

A futó agarak vezére, egy hófehér Bella nevű agár, mely oly rohammal futott, mintha puskából lötték volna ki, a repülni látszó nyulat beérte, erősen megvágta, azután mintha lélegzetet akarna venni, kissé elmaradt, társait maga elé eresztette, s midőn azok jól elhaladtak, neki iramodott, néhány pillanat multával társait elhagyta, s az erdő szélébe érő nyulat ismét oly hatalommal vágta meg, hogy az szinte össze roskadt; azután csakhamar felhajtotta a levegőbe, s mire társai mellette termettek, a nyúl nem élt.

Az agarászok, az élettelen nyúl, s a vihogó agarak mellett körbe álltak, s midőn elhatározták, hogy minden érdem a Bellé; nagyot ittak az apró anizettes kulacsokból, s tovább száguldkak a csillogó rónaságon.

Igy telt hajtás hajtás után, míg végre mintegy három óraker délután a társaság haza felé fordult, s érdekes vadászkalandokat beszélve, a falu közepén emelkedő kastély udvarára ért, hol az érkezőket fürge inasok várták, s emelték le a habzó parizák tetejéből.

Nagy, terjedelmes, és magas terembe sé táltak be, melynek közepén étkekkel megrakott asztal foglalt helyet; mely mellé Henriette egy kedves göndörhajú öt éves fiúcska vezetete, s az Istenre kérte: hogy adjon neki a felrakott nyalánkságokból.

— Béla! — ne alkatmatlankodjék most a néniék; — inté egy sugár magas alig huszonkét éves komoly fiatal ember a gyönyörű gyermeket; — nem látja: hogy a néni elvan fáradva.

— Ne bántsa nevelő úr; — felelt Henriette megdöbbenve; — én fáradt nem vagyok, s a kis Béla nekem soha sem alkalmatlan. Egyél kedves kis galambom. —

— De egész nap vadászni, s ily iszonyú hidegben; — jegyzé meg a nevelő aggodalmasan.

— Talán bizony félt; azt hiszi hogy vízből vagyok, s megfagyok; — felelt Henriette mosolyogva.

— Azt hiszem: hogy ön gyenge nő, s magát csak erőteteli. Játszik életével, pedig önre nézve oly szép az élet.

— Asztalhoz barátim! — kiáltott fel az öreg Iván atyus, s a vendégek asztalhoz ültek.

(Folyt. köv.)

